

นอร์มของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตและเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์ เชิงเรขาคณิตสมมาตรกับฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

On the Norms of Geometric and Symmetric Geometric Circulant Matrices with the Exponential Function

อัจฉรา ปาจินบุรวรรณ์*, เจนจิรา จันทรแก้ว, ปณิธิ วิทย์ชัยวุฒิมังค์, นัฏฐ์นรี แซ่ด่าน

สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปทุมธานี 12120

Archara Pacheenburawana*, Jenjira Jankaew, Paniti Witthaiwuttiwong, Natnaree Saedan

Department of Mathematics and Statistics, Faculty of Science and Technology, Thammasat University,

Pathum Thani 12120

Received 13 December 2022; Received in revised 7 February 2023; Accepted 22 February 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาขอบเขตบนและขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตและเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล พร้อมทั้งหา 1-นอร์ม และ ∞ -นอร์ม ของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิต และเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล นอกจากนี้ ได้ให้ตัวอย่างการคำนวณเชิงตัวเลขซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีบทที่สร้างขึ้น

คำสำคัญ: ฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล; เมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิต; เมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตร; เมทริกซ์นอร์ม

Abstract

In this research, we give the upper and lower bounds for the spectral norm of geometric and symmetric geometric circulant matrices with the exponential function, and we obtain 1-norm and ∞ -norm for them. Furthermore, some numerical examples for demonstrating the validity of the hypotheses of our results are given.

Keywords: Exponential function; Geometric circulant matrix; Symmetric geometric circulant matrix; Matrix norm

1. บทนำ

ที่ผ่านมา มีผู้วิจัยหลายท่าน ได้ศึกษาเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์ และเมทริกซ์อาร์-เซอร์คูแลนท์ที่เกี่ยวข้องกับจำนวนต่างๆ ดังเช่น ในปี ค.ศ. 2016 Kizilates และ Tuglu ได้ศึกษาขอบเขตของนอร์มสเปกตรัมของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิต [5] ในปี ค.ศ. 2018 Kizilates และ Tuglu ได้ศึกษาขอบเขตบนและขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิต และเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรที่มีสมาชิกเป็นจำนวนไตรโกโนมิทรี [6] ในปี ค.ศ. 2019 Baijuan ได้ศึกษานอร์มของเมทริกซ์อาร์-ฮังเคิล และเมทริกซ์อาร์-โทพลิทซ์ [1] และได้ศึกษานอร์มสเปกตรัมของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์บางเมทริกซ์ที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันตรีโกณมิติ [3] และในปี ค.ศ. 2021 Baijuan ได้ศึกษาเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์ RFMLR กับฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล และฟังก์ชันตรีโกณมิติ [2]

ในปัจจุบัน ยังไม่มีผู้วิจัยท่านใดที่ศึกษาเกี่ยวกับขอบเขตบนและขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล $e(x)$ ที่นิยามโดย $e(x)=e^{2\pi ix}$ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหาขอบเขตบนและขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิต และเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล พร้อมทั้งหา 1-นอร์ม และ ∞ -นอร์ม ของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตและเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

2. ความรู้พื้นฐาน

ให้ $M_{m \times n}(\mathbb{C})$ แทนเซตของเมทริกซ์ขนาด $m \times n$ ที่มีสมาชิกเป็นจำนวนเชิงซ้อน บทนิยามและบทตั้งที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ มีดังนี้

บทนิยาม 2.1 [5] $C_{r^*} \in M_{n \times n}(\mathbb{C})$ เรียกว่า เมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิต (Geometric circulant matrix) ถ้า

$$C_{r^*} = \begin{pmatrix} c_0 & c_1 & c_2 & \cdots & c_{n-2} & c_{n-1} \\ rc_{n-1} & c_0 & c_1 & \cdots & c_{n-3} & c_{n-2} \\ r^2c_{n-2} & rc_{n-1} & c_0 & \cdots & c_{n-4} & c_{n-3} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ r^{n-2}c_2 & r^{n-3}c_3 & r^{n-4}c_4 & \cdots & c_0 & c_1 \\ r^{n-1}c_1 & r^{n-2}c_2 & r^{n-3}c_3 & \cdots & rc_{n-1} & c_0 \end{pmatrix}_{n \times n}$$

เมื่อ r และ c_i เป็นจำนวนเชิงซ้อน สำหรับทุก $i = 0, 1, 2, \dots, n-1$ และเขียนแทนด้วยสัญลักษณ์

$$C_{r^*} = \text{Circ}_{r^*}(c_0, c_1, c_2, \dots, c_{n-1}, c_{n-1})$$

บทนิยาม 2.2 [6] $SC_{r^*} \in M_{n \times n}(\mathbb{C})$ เรียกว่า เมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตร (Geometric symmetric circulant matrix) ถ้า

$$SC_{r^*} = \begin{pmatrix} c_0 & c_1 & c_2 & \cdots & c_{n-2} & c_{n-1} \\ c_1 & c_2 & c_3 & \cdots & c_{n-1} & rc_0 \\ c_2 & c_3 & c_4 & \cdots & rc_0 & r^2c_1 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ c_{n-2} & c_{n-1} & rc_0 & \cdots & r^{n-3}c_{n-4} & r^{n-2}c_{n-3} \\ c_{n-1} & rc_0 & r^2c_1 & \cdots & r^{n-2}c_{n-3} & r^{n-1}c_{n-2} \end{pmatrix}_{n \times n}$$

เมื่อ r และ c_i เป็นจำนวนเชิงซ้อน สำหรับทุก $i = 0, 1, 2, \dots, n-1$ และเขียนแทนด้วยสัญลักษณ์

$$SC_{r^*} = SCirc_{r^*}(c_0, c_1, c_2, \dots, c_{n-1}, c_{n-1})$$

บทนิยาม 2.3 [5] ให้ $A = (a_{ij}) \in M_{m \times n}(\mathbb{C})$ นอร์มสเปกตรัม (Spectral norms) ของ A เขียนแทนด้วย $\|A\|_2$ และ นอร์มแบบยูคลิด (Euclidean norms) ของ A เขียนแทนด้วย $\|A\|_F$ นิยามโดย

$$\|A\|_2 = \sqrt{\max_{1 \leq i \leq n} \lambda_i(A^H A)} \quad \text{และ} \quad \|A\|_F = \left(\sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n |a_{ij}|^2 \right)^{1/2} \quad \text{ตามลำดับ}$$

เมื่อ $\lambda_i(A^H A)$ เป็นค่าเฉพาะของเมทริกซ์ $A^H A$ และ A^H เป็นเมทริกซ์สลับเปลี่ยนสังยุคของ A อสมการต่อไปนี้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างนอร์มแบบยูคลิดและนอร์มสเปกตรัม [4]

$$\frac{1}{\sqrt{n}} \|A\|_F \leq \|A\|_2 \leq \|A\|_F \quad (1)$$

ซึ่งอสมการนี้จะใช้สำหรับพิสูจน์ทฤษฎีบทหลักของงานวิจัยนี้

บทนิยาม 2.4 [5] ให้ $A=(a_{ij})$ และ $B=(b_{ij})$ เป็นสมาชิกของ $M_{m \times n}(\mathbb{C})$ จะได้ว่า ผลคูณฮาดามาร์ด (Hadamard product) ของ A และ B คือ เมทริกซ์ขนาด $m \times n$ ที่สมาชิกของเมทริกซ์เกิดจากการคูณของสมาชิกในตำแหน่งเดียวกันของ A และ B นั่นคือ

$$A \circ B = (a_{ij}b_{ij})$$

และจะได้สมการต่อไปนี้ [4]

$$\|A \circ B\|_2 \leq r_1(A)c_1(B) \quad (2)$$

$$\text{เมื่อ } r_1(A) = \max_{1 \leq i \leq m} \sqrt{\sum_{j=1}^n |a_{ij}|^2} \quad \text{และ} \quad c_1(B) = \max_{1 \leq j \leq n} \sqrt{\sum_{i=1}^m |b_{ij}|^2}$$

บทนิยาม 2.5 ให้ $A = (a_{ij}) \in M_{n \times n}(\mathbb{C})$ จะได้ว่า 1-นอร์ม (1-norm) ของ A เขียนแทนด้วย $\|A\|_1$ นิยามโดย

$$\|A\|_1 = \max_{1 \leq j \leq n} \sum_{i=1}^n |a_{ij}|$$

บทนิยาม 2.6 ให้ $A = (a_{ij}) \in M_{n \times n}(\mathbb{C})$ จะได้ว่า ∞ -นอร์ม (∞ -norm) ของ A เขียนแทนด้วย $\|A\|_\infty$ นิยามโดย

$$\|A\|_\infty = \max_{1 \leq i \leq n} \sum_{j=1}^n |a_{ij}|$$

สำหรับฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล $e(x) = e^{2\pi i x}$ และจากสูตร $e^\theta = \cos \theta + i \sin \theta$ จะได้ว่า $|e(x)| = 1$ และสังเกตได้ว่า $e(1) = e(0) = 1$

บทตั้ง 2.7 [2] สำหรับฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล $e\left(\frac{k}{n}\right)$ จะได้ว่า

$$\sum_{k=0}^{n-1} \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right| = \sum_{k=0}^{n-1} \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right|^2 = n$$

3. ผลการวิจัย

หัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้ให้ขอบเขตบนและขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิต และเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล กรณีที่ $|r| > 1$ และ $|r| < 1$ สำหรับกรณีที่ $|r| = 1$ ได้มีผู้วิจัยศึกษาไปแล้ว (ดูได้จาก [1]) นอกจากนี้ ได้ให้ 1-นอร์ม และ ∞ -นอร์ม ของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิต

และเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

ทฤษฎีบท 3.1 เป็นการหาขอบเขตบนและขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

ทฤษฎีบท 3.1 กำหนดให้ $P_{r^*} = \text{Circ}_{r^*} \left(e\left(\frac{0}{n}\right), e\left(\frac{1}{n}\right), e\left(\frac{2}{n}\right), \dots, e\left(\frac{n-1}{n}\right) \right)$

(i) ถ้า $|r| > 1$ แล้ว

$$\sqrt{n} \leq \|P_{r^*}\|_2 \leq \sqrt{\frac{1 - |r|^{2n}}{1 - |r|^2}} \cdot \sqrt{n}$$

(ii) ถ้า $|r| < 1$ แล้ว

$$|r|^n \sqrt{\frac{1 - |r|^{-2n}}{1 - |r|^{-2}}} \leq \|P_{r^*}\|_2 \leq n$$

พิสูจน์ กำหนดให้ $P_{r^*} = \text{Circ}_{r^*} \left(e\left(\frac{0}{n}\right), e\left(\frac{1}{n}\right), e\left(\frac{2}{n}\right), \dots, e\left(\frac{n-1}{n}\right) \right)$

$$= \begin{pmatrix} e\left(\frac{0}{n}\right) & e\left(\frac{1}{n}\right) & e\left(\frac{2}{n}\right) & \dots & e\left(\frac{n-1}{n}\right) \\ re\left(\frac{n-1}{n}\right) & e\left(\frac{0}{n}\right) & e\left(\frac{1}{n}\right) & \dots & e\left(\frac{n-2}{n}\right) \\ r^2 e\left(\frac{n-2}{n}\right) & re\left(\frac{n-1}{n}\right) & e\left(\frac{0}{n}\right) & \dots & e\left(\frac{n-3}{n}\right) \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ r^{n-1} e\left(\frac{1}{n}\right) & r^{n-2} e\left(\frac{2}{n}\right) & r^{n-3} e\left(\frac{3}{n}\right) & \dots & e\left(\frac{0}{n}\right) \end{pmatrix}$$

จากบทนิยามของนอร์มแบบยุคลิด จะได้

$$\|P_{r^*}\|_E^2 = \sum_{k=0}^{n-1} (n-k) \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right|^2 + \sum_{k=1}^{n-1} k |r^{n-k}|^2 \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right|^2$$

(i) สำหรับกรณีที่ $|r| > 1$ จะได้

$$\begin{aligned} \|P_{r^*}\|_E^2 &\geq \sum_{k=0}^{n-1} (n-k) \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right|^2 + \sum_{k=1}^{n-1} k \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right|^2 \\ &= n \sum_{k=0}^{n-1} \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right|^2 \end{aligned}$$

และจากบทตั้ง 2.7 จะได้

$$\|P_{r^*}\|_E^2 \geq n \cdot n = n^2$$

ดังนั้น

$$\|P_{r^*}\|_E \geq n \quad \text{หรือ} \quad \frac{1}{\sqrt{n}} \|P_{r^*}\|_E \geq \sqrt{n}$$

จากสมการ (1) จะได้

$$\|P_{r^*}\|_2 \geq \frac{1}{\sqrt{n}} \|P_{r^*}\|_E \geq \sqrt{n}$$

นั่นคือ จะได้ขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของ P_{r^*}

ลำดับต่อไป กำหนดให้ $S, Q \in M_{n \times n}(\mathbb{C})$ นิยามโดย

$$S = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ r & 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ r^2 & r & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ r^{n-1} & r^{n-2} & r^{n-3} & \cdots & r & 1 \end{pmatrix}$$

และ

$$Q = \begin{pmatrix} e\left(\frac{0}{n}\right) & e\left(\frac{1}{n}\right) & e\left(\frac{2}{n}\right) & \cdots & e\left(\frac{n-1}{n}\right) \\ e\left(\frac{n-1}{n}\right) & e\left(\frac{0}{n}\right) & e\left(\frac{1}{n}\right) & \cdots & e\left(\frac{n-2}{n}\right) \\ e\left(\frac{n-2}{n}\right) & e\left(\frac{n-1}{n}\right) & e\left(\frac{0}{n}\right) & \cdots & e\left(\frac{n-3}{n}\right) \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ e\left(\frac{1}{n}\right) & e\left(\frac{2}{n}\right) & e\left(\frac{3}{n}\right) & \cdots & e\left(\frac{0}{n}\right) \end{pmatrix}$$

ดังนั้น $S \circ Q = P_{r^*}$ เนื่องด้วย $|r| > 1$ ดังนั้น

$$r_1(S) = \max_{1 \leq i \leq n} \sqrt{\sum_{j=1}^n |s_{ij}|^2} = \sqrt{\sum_{j=1}^n |s_{nj}|^2} = \sqrt{1 + |r|^2 + |r^2|^2 + \cdots + |r^{n-2}|^2 + |r^{n-1}|^2}$$

และจากสูตรผลบวกของอนุกรมเรขาคณิต จะได้ว่า

$$r_1(S) = \sqrt{\frac{1 - |r|^{2n}}{1 - |r|^2}}$$

และจากบทตั้ง 2.7 จะได้

$$c_1(Q) = \max_{1 \leq j \leq n} \sqrt{\sum_{i=1}^n |q_{ij}|^2} = \sqrt{\sum_{i=1}^n |q_{in}|^2} = \sqrt{\sum_{k=0}^{n-1} \left|e\left(\frac{k}{n}\right)\right|^2} = \sqrt{n}$$

ดังนั้น จากอสมการ (2) จะได้

$$\|P_{r^*}\|_2 \leq \sqrt{\frac{1 - |r|^{2n}}{1 - |r|^2}} \cdot \sqrt{n}$$

นั่นคือ จะได้ขอบเขตบนของนอร์มสเปกตรัมของ P_{r^*} ฉะนั้น

$$\sqrt{n} \leq \|P_{r^*}\|_2 \leq \sqrt{\frac{1 - |r|^{2n}}{1 - |r|^2}} \cdot \sqrt{n}$$

(ii) สำหรับกรณี $|r| < 1$ จากบทนิยามของนอร์มแบบยุคลิด จะได้

$$\begin{aligned} \|P_{r^*}\|_E^2 &\geq \sum_{k=0}^{n-1} (n-k) |r^{n-k}|^2 \left|e\left(\frac{k}{n}\right)\right|^2 + \sum_{k=1}^{n-1} k |r^{n-k}|^2 \left|e\left(\frac{k}{n}\right)\right|^2 \\ &= n |r|^{2n} \sum_{k=0}^{n-1} |r|^{-2k} \left|e\left(\frac{k}{n}\right)\right|^2 \end{aligned}$$

สำหรับฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล $e(x) = e^{2\pi i x}$ จะได้ว่า $|e(x)| = 1$ ดังนั้น

$$\|P_{r^*}\|_E^2 \geq n |r|^{2n} \sum_{k=0}^{n-1} |r|^{-2k}$$

และจากสูตรผลบวกของอนุกรมเรขาคณิตที่เป็นอนุกรมจำกัด จะได้ว่า

$$\|P_{r^*}\|_E^2 \geq n|r|^{2n} \frac{1 - |r|^{-2n}}{1 - |r|^{-2}}$$

ดังนั้น

$$\|P_{r^*}\|_E \geq \sqrt{n}|r|^n \sqrt{\frac{1 - |r|^{-2n}}{1 - |r|^{-2}}} \quad \text{หรือ} \quad \frac{1}{\sqrt{n}} \|P_{r^*}\|_E \geq |r|^n \sqrt{\frac{1 - |r|^{-2n}}{1 - |r|^{-2}}}$$

จากอสมการ (1) จะได้

$$\|P_{r^*}\|_2 \geq \frac{1}{\sqrt{n}} \|P_{r^*}\|_E \geq |r|^n \sqrt{\frac{1 - |r|^{-2n}}{1 - |r|^{-2}}}$$

นั่นคือ จะได้ขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของ P_{r^*}

จาก $S \circ Q = P_{r^*}$ เมื่อ S และ Q เป็นเมทริกซ์ที่นิยามข้างต้น จะได้ว่า

$$r_1(S) = \max_{1 \leq i \leq n} \sqrt{\sum_{j=1}^n |s_{ij}|^2} = \sqrt{\sum_{j=1}^n |s_{1j}|^2} = \sqrt{\underbrace{|1|^2 + |1|^2 + |1|^2 + \dots + |1|^2}_{n \text{ พจน์}}} = \sqrt{n}$$

และจากบทตั้ง 2.7 จะได้

$$c_1(Q) = \max_{1 \leq j \leq n} \sqrt{\sum_{i=1}^n |q_{ij}|^2} = \sqrt{\sum_{i=1}^n |q_{in}|^2} = \sqrt{\sum_{k=0}^{n-1} \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right|^2} = \sqrt{n}$$

ดังนั้น จากอสมการ (2) จะได้

$$\|P_{r^*}\|_2 \leq \sqrt{n} \cdot \sqrt{n} = n$$

นั่นคือ จะได้ขอบเขตบนของนอร์มสเปกตรัมของ P_{r^*} ฉะนั้น

$$|r|^n \sqrt{\frac{1 - |r|^{-2n}}{1 - |r|^{-2}}} \leq \|P_{r^*}\|_2 \leq n$$

ตัวอย่าง 3.2 ตารางแสดงขอบเขตบนและขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของเมทริกซ์เซอร์คูลาร์เชิงเรขาคณิตขนาด $n \times n$ ที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

Table 1 Upper and lower bounds for the spectral norms of $n \times n$ geometric circulant matrices with the exponential function.

$ r $	$n \times n$	r	Lower bound	$\ P_{r^*}\ _2$	Upper bound
$ r > 1$	5×5	$r = 3$	2.23607	91.13888	192.10674
		$r = -5i$	2.23607	651.04123	1426.36075
		$r = 3 + i$	2.23607	111.12052	235.70108
	6×6	$r = 3$	2.44949	273.38100	631.33193
		$r = -5i$	2.44949	3255.20822	7812.49998
		$r = 3 + i$	2.44949	351.36799	816.49617
$ r < 1$	5×5	$r = 0.3$	0.31449	3.69854	5
		$r = -0.5i$	0.57707	3.49911	5
		$r = 0.2 + 0.3i$	0.02146	3.62378	5
	6×6	$r = 0.3$	0.31449	4.34649	6
		$r = -0.5i$	0.57728	4.11576	6
		$r = 0.2 + 0.3i$	0.01203	4.25561	6

สำหรับทฤษฎีบท 3.3 เป็นการหา 1-นอร์ม และ ∞ -นอร์ม ของเมทริกซ์เซอร์กิวแลนท์เชิงเรขาคณิตที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

ทฤษฎีบท 3.3 กำหนดให้ $P_{r^*} = \text{Circ}_{r^*} \left(e\left(\frac{0}{n}\right), e\left(\frac{1}{n}\right), e\left(\frac{2}{n}\right), \dots, e\left(\frac{n-1}{n}\right) \right)$

(i) ถ้า $|r| > 1$ แล้ว

$$\|P_{r^*}\|_1 = \|P_{r^*}\|_\infty = \frac{|r^n| - 1}{|r| - 1}$$

(ii) ถ้า $|r| \leq 1$ แล้ว

$$\|P_{r^*}\|_1 = \|P_{r^*}\|_\infty = n$$

พิสูจน์ กำหนดให้ $P_{r^*} = \text{Circ}_{r^*} \left(e\left(\frac{0}{n}\right), e\left(\frac{1}{n}\right), e\left(\frac{2}{n}\right), \dots, e\left(\frac{n-1}{n}\right) \right)$

$$= \begin{pmatrix} e\left(\frac{0}{n}\right) & e\left(\frac{1}{n}\right) & e\left(\frac{2}{n}\right) & \dots & e\left(\frac{n-1}{n}\right) \\ re\left(\frac{n-1}{n}\right) & e\left(\frac{0}{n}\right) & e\left(\frac{1}{n}\right) & \dots & e\left(\frac{n-2}{n}\right) \\ r^2e\left(\frac{n-2}{n}\right) & re\left(\frac{n-1}{n}\right) & e\left(\frac{0}{n}\right) & \dots & e\left(\frac{n-3}{n}\right) \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ r^{n-1}e\left(\frac{1}{n}\right) & r^{n-2}e\left(\frac{2}{n}\right) & r^{n-3}e\left(\frac{3}{n}\right) & \dots & e\left(\frac{0}{n}\right) \end{pmatrix}$$

(i) สำหรับกรณี $|r| > 1$ และจากบทนิยามของ 1-นอร์ม จะได้ว่า

$$\|P_{r^*}\|_1 = \max_{1 \leq j \leq n} \sum_{i=1}^n |p_{ij}| = \sum_{i=1}^n |p_{i1}| = \left| e\left(\frac{0}{n}\right) \right| + \sum_{k=1}^{n-1} |r^{n-k}| \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right|$$

สำหรับฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล $e(x) = e^{2\pi i x}$ จะได้ว่า $|e(x)| = 1$ ดังนั้น

$$\|P_{r^*}\|_1 = 1 + |r^n| \sum_{k=1}^{n-1} |r^{-k}| = 1 + |r^n| \left(\sum_{k=0}^{n-1} |r^{-k}| - 1 \right)$$

และจากสูตรผลบวกของอนุกรมเรขาคณิตที่เป็นอนุกรมจำกัด จะได้ว่า

$$\|P_{r^*}\|_1 = 1 + |r^n| \left(\frac{1 - |r^{-n}|}{1 - |r^{-1}|} - 1 \right) = \frac{|r^n| - 1}{|r| - 1}$$

และจากบทนิยามของ ∞ -นอร์ม จะได้

$$\begin{aligned} \|P_{r^*}\|_\infty &= \max_{1 \leq i \leq n} \sum_{j=1}^n |p_{ij}| = \sum_{j=1}^n |p_{nj}| = \left| e\left(\frac{0}{n}\right) \right| + \sum_{k=1}^{n-1} |r^{n-k}| \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right| \\ &= 1 + |r^n| \sum_{k=1}^{n-1} |r^{-k}| = 1 + |r^n| \left(\sum_{k=0}^{n-1} |r^{-k}| - 1 \right) \end{aligned}$$

และจากสูตรผลบวกของอนุกรมเรขาคณิตที่เป็นอนุกรมจำกัด จะได้ว่า

$$\|P_{r^*}\|_\infty = 1 + |r^n| \left(\frac{1 - |r^{-n}|}{1 - |r^{-1}|} - 1 \right) = \frac{|r^n| - 1}{|r| - 1}$$

(ii) สำหรับกรณี $|r| \leq 1$ และจากบทนิยามของ 1-นอร์ม และบทตั้ง 2.7 จะได้

$$\|P_{r^*}\|_1 = \max_{1 \leq j \leq n} \sum_{i=1}^n |p_{ij}| = \sum_{i=1}^n |p_{in}| = \sum_{k=0}^{n-1} \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right| = n$$

จากบทนิยามของ ∞ -นอร์ม และบทตั้ง 2.7 จะได้

$$\|P_{r^*}\|_\infty = \max_{1 \leq i \leq n} \sum_{j=1}^n |p_{ij}| = \sum_{j=1}^n |p_{1j}| = \sum_{k=0}^{n-1} \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right| = n$$

ตัวอย่าง 3.4 ตารางแสดง 1-นอร์ม และ ∞-นอร์ม ของเมทริกซ์เซอร์คูลแลนท์เชิงเรขาคณิตขนาด $n \times n$ ใดๆ ที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

Table 2 1-norm and ∞-norm of $n \times n$ geometric circulant matrices with the exponential function

$ r $	$n \times n$	r	$\ P_{r^*}\ _1 = \ P_{r^*}\ _\infty$
$ r > 1$	5×5	$r = 3$	121
		$r = -5i$	781
		$r = 3 + i$	145.78505
	6×6	$r = 3$	364
		$r = -5i$	3906
		$r = 3 + i$	462.01282
$ r \leq 1$	5×5	$r = 0.3$	5
		$r = -0.5i$	5
		$r = 0.2 + 0.3i$	5
	6×6	$r = 0.3$	6
		$r = -0.5i$	6
		$r = 0.2 + 0.3i$	6

สำหรับทฤษฎีบท 3.5 เป็นการหาขอบเขตบนและขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของเมทริกซ์เซอร์คูลแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

ทฤษฎีบท 3.5 กำหนดให้ $SC_{r^*} = SCirc_{r^*} \left(e\left(\frac{0}{n}\right), e\left(\frac{1}{n}\right), e\left(\frac{2}{n}\right), \dots, e\left(\frac{n-1}{n}\right) \right)$

(i) ถ้า $|r| > 1$ แล้ว

$$\sqrt{n} \leq \|SC_{r^*}\|_2 \leq \sqrt{\frac{1 - |r|^{2n}}{1 - |r|^2}} \cdot \sqrt{n}$$

(ii) ถ้า $|r| < 1$ แล้ว

$$|r| \sqrt{\frac{1 - |r|^{2n}}{1 - |r|^2}} \leq \|SC_{r^*}\|_2 \leq n$$

พิสูจน์ กำหนดให้ $SC_{r^*} = SCirc_{r^*} \left(e\left(\frac{0}{n}\right), e\left(\frac{1}{n}\right), e\left(\frac{2}{n}\right), \dots, e\left(\frac{n-1}{n}\right) \right)$

$$= \begin{pmatrix} e\left(\frac{0}{n}\right) & e\left(\frac{1}{n}\right) & e\left(\frac{2}{n}\right) & \dots & e\left(\frac{n-1}{n}\right) \\ e\left(\frac{1}{n}\right) & e\left(\frac{2}{n}\right) & e\left(\frac{3}{n}\right) & \dots & re\left(\frac{0}{n}\right) \\ e\left(\frac{2}{n}\right) & e\left(\frac{3}{n}\right) & e\left(\frac{4}{n}\right) & \dots & r^2e\left(\frac{1}{n}\right) \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ e\left(\frac{n-1}{n}\right) & re\left(\frac{0}{n}\right) & r^2e\left(\frac{1}{n}\right) & \dots & r^{n-1}e\left(\frac{n-2}{n}\right) \end{pmatrix}$$

จากบทนิยามของนอร์มแบบยุคลิด จะได้

$$\|SC_{r^*}\|_E^2 = \sum_{k=0}^{n-1} (k+1) \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right|^2 + \sum_{k=0}^{n-2} (n-k-1) |r^{k+1}|^2 \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right|^2$$

(i) สำหรับกรณี $|r| > 1$ จะได้

$$\begin{aligned} \|SC_{r^*}\|_E^2 &\geq \sum_{k=0}^{n-1} (k+1) \left|e\left(\frac{k}{n}\right)\right|^2 + \sum_{k=0}^{n-2} (n-k-1) \left|e\left(\frac{k}{n}\right)\right|^2 \\ &= n \sum_{k=0}^{n-1} \left|e\left(\frac{k}{n}\right)\right|^2 \end{aligned}$$

จากบทตั้ง 2.7 จะได้

$$\|SC_{r^*}\|_E^2 \geq n \cdot n = n^2$$

ดังนั้น

$$\|SC_{r^*}\|_E \geq n \quad \text{หรือ} \quad \frac{1}{\sqrt{n}} \|SC_{r^*}\|_E \geq \sqrt{n}$$

จากสมการ (1) จะได้

$$\|SC_{r^*}\|_2 \geq \frac{1}{\sqrt{n}} \|SC_{r^*}\|_E \geq \sqrt{n}$$

นั่นคือ จะได้ขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของ SC_{r^*}

ลำดับต่อไป ให้ X และ Y เป็นเมทริกซ์ขนาด $n \times n$ นิยามโดย

$$X = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 & r \\ 1 & 1 & 1 & \cdots & r & r^2 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 1 & r & r^2 & \cdots & r^{n-2} & r^{n-1} \end{pmatrix}$$

และ

$$Y = \begin{pmatrix} e\left(\frac{0}{n}\right) & e\left(\frac{1}{n}\right) & e\left(\frac{2}{n}\right) & \cdots & e\left(\frac{n-1}{n}\right) \\ e\left(\frac{1}{n}\right) & e\left(\frac{2}{n}\right) & e\left(\frac{3}{n}\right) & \cdots & e\left(\frac{0}{n}\right) \\ e\left(\frac{2}{n}\right) & e\left(\frac{3}{n}\right) & e\left(\frac{4}{n}\right) & \cdots & e\left(\frac{1}{n}\right) \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ e\left(\frac{n-1}{n}\right) & e\left(\frac{0}{n}\right) & e\left(\frac{1}{n}\right) & \cdots & e\left(\frac{n-2}{n}\right) \end{pmatrix}$$

ดังนั้น $X \circ Y = SC_{r^*}$ เนื่องด้วย $|r| > 1$ ดังนั้น

$$r_1(X) = \max_{1 \leq i \leq n} \sqrt{\sum_{j=1}^n |x_{ij}|^2} = \sqrt{\sum_{j=1}^n |x_{nj}|^2} = \sqrt{\sum_{k=0}^{n-1} |r|^{2k}}$$

จากสูตรผลบวกของอนุกรมเรขาคณิตที่เป็นอนุกรมจำกัด จะได้ว่า

$$r_1(X) = \sqrt{\frac{1 - |r|^{2n}}{1 - |r|^2}}$$

และจากบทตั้ง 2.7 จะได้

$$c_1(Y) = \max_{1 \leq j \leq n} \sqrt{\sum_{i=1}^n |y_{ij}|^2} = \sqrt{\sum_{i=1}^n |y_{i1}|^2} = \sqrt{\sum_{k=0}^{n-1} \left|e\left(\frac{k}{n}\right)\right|^2} = \sqrt{n}$$

ดังนั้น จากอสมการ (2) จะได้

$$\|SC_{r^*}\|_2 \leq \sqrt{\frac{1-|r|^{2n}}{1-|r|^2}} \cdot \sqrt{n}$$

นั่นคือ จะได้ขอบเขตบนของนอร์มสเปกตรัมของ SC_{r^*} ฉะนั้น

$$\sqrt{n} \leq \|SC_{r^*}\|_2 \leq \sqrt{\frac{1-|r|^{2n}}{1-|r|^2}} \cdot \sqrt{n}$$

(ii) สำหรับกรณี $|r| < 1$ จากทฤษฎีของนอร์มแบบยุคลิด จะได้

$$\begin{aligned} \|SC_{r^*}\|_E^2 &\geq \sum_{k=0}^{n-1} (k+1)|r^{k+1}|^2 \left|e\left(\frac{k}{n}\right)\right|^2 + \sum_{k=0}^{n-1} (n-k-1)|r^{k+1}|^2 \left|e\left(\frac{k}{n}\right)\right|^2 \\ &= n|r^2| \sum_{k=0}^{n-1} |r^{2k}| \left|e\left(\frac{k}{n}\right)\right|^2 \end{aligned}$$

สำหรับฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล $e(x) = e^{2\pi ix}$ จะได้ว่า $|e(x)| = 1$ ดังนั้น

$$\|SC_{r^*}\|_E^2 \geq n|r^2| \sum_{k=0}^{n-1} |r^{2k}|$$

และจากสูตรผลบวกของอนุกรมเรขาคณิตที่เป็นอนุกรมจำกัด จะได้ว่า

$$\|SC_{r^*}\|_E^2 \geq n|r^2| \frac{1-|r^{2n}|}{1-|r^2|}$$

ดังนั้น

$$\|SC_{r^*}\|_E \geq \sqrt{n}|r| \sqrt{\frac{1-|r^{2n}|}{1-|r^2|}} \quad \text{หรือ} \quad \frac{1}{\sqrt{n}} \|SC_{r^*}\|_E \geq |r| \sqrt{\frac{1-|r^{2n}|}{1-|r^2|}}$$

จากอสมการ (1) จะได้

$$\|SC_{r^*}\|_2 \geq \frac{1}{\sqrt{n}} \|SC_{r^*}\|_E \geq |r| \sqrt{\frac{1-|r^{2n}|}{1-|r^2|}}$$

นั่นคือ จะได้ขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของ SC_{r^*}

จาก $X \circ Y = SC_{r^*}$ เมื่อ X และ Y เป็นเมทริกซ์ที่นิยามข้างต้น จะได้ว่า

$$r_1(X) = \max_{1 \leq i \leq n} \sqrt{\sum_{j=1}^n |x_{ij}|^2} = \sqrt{\sum_{j=1}^n |x_{1j}|^2} = \sqrt{\underbrace{|1|^2 + |1|^2 + |1|^2 + \dots + |1|^2}_{n \text{ พจน์}}} = \sqrt{n}$$

และจากบทตั้ง 2.7 จะได้

$$c_1(Y) = \max_{1 \leq j \leq n} \sqrt{\sum_{i=1}^n |y_{ij}|^2} = \sqrt{\sum_{i=1}^n |y_{i1}|^2} = \sqrt{\sum_{k=0}^{n-1} \left|e\left(\frac{k}{n}\right)\right|^2} = \sqrt{n}$$

ดังนั้น จากอสมการ (2) จะได้

$$\|SC_{r^*}\|_2 \leq \sqrt{n} \cdot \sqrt{n} = n$$

นั่นคือ จะได้ขอบเขตบนของนอร์มสเปกตรัมของ SC_{r^*} ฉะนั้น

$$|r| \sqrt{\frac{1-|r^{2n}|}{1-|r^2|}} \leq \|SC_{r^*}\|_2 \leq n$$

ตัวอย่าง 3.6 ตารางแสดงขอบเขตบนและขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรขนาด $n \times n$ ที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

Table 3 Upper and lower bounds for the spectral norms of $n \times n$ symmetric geometric circulant matrices with the exponential function.

$ r $	$n \times n$	r	Lower bound	$\ SC_{r^*}\ _2$	Upper bound
$ r > 1$	5×5	$r = 3$	2.23607	91.13888	192.10674
		$r = -5i$	2.23607	651.04123	1426.36075
		$r = 3 + i$	2.23607	111.12052	235.70108
	6×6	$r = 3$	2.44949	273.38100	631.33193
		$r = -5i$	2.44949	3255.20822	7812.49998
		$r = 3 + i$	2.44949	351.36799	816.49617
$ r < 1$	5×5	$r = 0.3$	0.31449	3.69854	5
		$r = -0.5i$	0.57707	3.49911	5
		$r = 0.2 + 0.3i$	0.02146	3.62378	5
	6×6	$r = 0.3$	0.31449	4.34649	6
$r = -0.5i$		0.57728	4.11576	6	
$r = 0.2 + 0.3i$		0.01203	4.25561	6	

สำหรับทฤษฎีบท 3.7 เป็นการหา 1-นอร์ม และ ∞ -นอร์ม ของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

ทฤษฎีบท 3.7 กำหนดให้ $SC_{r^*} = SCirc_{r^*} \left(e\left(\frac{0}{n}\right), e\left(\frac{1}{n}\right), e\left(\frac{2}{n}\right), \dots, e\left(\frac{n-1}{n}\right) \right)$

(i) ถ้า $|r| > 1$ แล้ว

$$\|SC_{r^*}\|_1 = \|SC_{r^*}\|_\infty = \frac{|r^n| - 1}{|r| - 1}$$

(ii) ถ้า $|r| \leq 1$ แล้ว

$$\|SC_{r^*}\|_1 = \|SC_{r^*}\|_\infty = n$$

พิสูจน์ กำหนดให้ $SC_{r^*} = SCirc_{r^*} \left(e\left(\frac{0}{n}\right), e\left(\frac{1}{n}\right), e\left(\frac{2}{n}\right), \dots, e\left(\frac{n-1}{n}\right) \right)$

$$= \begin{pmatrix} e\left(\frac{0}{n}\right) & e\left(\frac{1}{n}\right) & e\left(\frac{2}{n}\right) & \dots & e\left(\frac{n-1}{n}\right) \\ e\left(\frac{1}{n}\right) & e\left(\frac{2}{n}\right) & e\left(\frac{3}{n}\right) & \dots & r e\left(\frac{0}{n}\right) \\ e\left(\frac{2}{n}\right) & e\left(\frac{3}{n}\right) & e\left(\frac{4}{n}\right) & \dots & r^2 e\left(\frac{1}{n}\right) \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ e\left(\frac{n-1}{n}\right) & r e\left(\frac{0}{n}\right) & r^2 e\left(\frac{1}{n}\right) & \dots & r^{n-1} e\left(\frac{n-2}{n}\right) \end{pmatrix}$$

(i) ถ้า $|r| > 1$ และจากบทนิยามของ 1-นอร์ม จะได้

$$\begin{aligned} \|SC_{r^*}\|_1 &= \max_{1 \leq j \leq n} \sum_{i=1}^n |s_{ij}| = \sum_{i=1}^n |s_{in}| \\ &= \left| e\left(\frac{n-1}{n}\right) \right| + \sum_{k=0}^{n-2} \left| r^{k+1} e\left(\frac{k}{n}\right) \right| \\ &= \left| e\left(\frac{n-1}{n}\right) \right| + \sum_{k=0}^{n-2} |r^{k+1}| \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right| \end{aligned}$$

สำหรับฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล $e(x) = e^{2\pi ix}$ จะได้ว่า $|e(x)| = 1$ ดังนั้น

$$\|SC_{r^*}\|_1 = 1 + \sum_{k=0}^{n-2} |r^{k+1}| = 1 + |r| \sum_{k=0}^{n-1} |r^k| - |r^n|$$

และจากสูตรผลบวกของอนุกรมเรขาคณิตที่เป็นอนุกรมจำกัด จะได้ว่า

$$\|SC_{r^*}\|_1 = 1 + |r| \frac{1 - |r^n|}{1 - |r|} - |r^n| = \frac{|r^n| - 1}{|r| - 1}$$

และจากบทนิยามของ ∞ -นอร์ม จะได้

$$\begin{aligned} \|SC_{r^*}\|_\infty &= \max_{1 \leq i \leq n} \sum_{j=1}^n |s_{ij}| = \sum_{j=1}^n |s_{nj}| \\ &= \left| e\left(\frac{n-1}{n}\right) \right| + \sum_{k=1}^{n-2} |r^{k+1} e\left(\frac{k}{n}\right)| \\ &= \left| e\left(\frac{n-1}{n}\right) \right| + \sum_{k=1}^{n-2} |r^{k+1}| \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right| \\ &= 1 + \sum_{k=0}^{n-2} |r^{k+1}| = 1 + |r| \sum_{k=0}^{n-1} |r^k| - |r^n| \end{aligned}$$

และจากสูตรผลบวกของอนุกรมเรขาคณิตที่เป็นอนุกรมจำกัด จะได้ว่า

$$\|SC_{r^*}\|_\infty = 1 + |r| \frac{1 - |r^n|}{1 - |r|} - |r^n| = \frac{|r^n| - 1}{|r| - 1}$$

(ii) ถ้า $|r| \leq 1$ และจากบทนิยามของ 1-นอร์ม และบทตั้ง 2.7 จะได้

$$\|SC_{r^*}\|_1 = \max_{1 \leq j \leq n} \sum_{i=1}^n |s_{ij}| = \sum_{i=1}^n |s_{i1}| = \sum_{k=0}^{n-1} \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right| = n$$

และจากบทนิยามของ ∞ -นอร์ม และบทตั้ง 2.7 จะได้

$$\|SC_{r^*}\|_\infty = \max_{1 \leq i \leq n} \sum_{j=1}^n |s_{ij}| = \sum_{j=1}^n |s_{1j}| = \sum_{k=0}^{n-1} \left| e\left(\frac{k}{n}\right) \right| = n$$

ตัวอย่าง 3.8 ตารางแสดง 1-นอร์ม และ ∞ -นอร์มของเมทริกซ์เซอร์คูลแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรขนาด $n \times n$ ใดๆ ที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล

Table 4 1-norm and ∞ -norm of $n \times n$ symmetric geometric circulant matrices with the exponential function.

$ r $	$n \times n$	r	$\ SC_{r^*}\ _1 = \ SC_{r^*}\ _\infty$
$ r > 1$	5×5	$r = 3$	121
		$r = -5i$	781
		$r = 3 + i$	145.78505
	6×6	$r = 3$	364
		$r = -5i$	3906
		$r = 3 + i$	462.01282
$ r \leq 1$	5×5	$r = 0.3$	5
		$r = -0.5i$	5
		$r = 0.2 + 0.3i$	5
	6×6	$r = 0.3$	6
		$r = -0.5i$	6
		$r = 0.2 + 0.3i$	6

4. สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาขอบเขตบนและขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัม 1-นอร์ม และ ∞ -นอร์มของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตและเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล ผลของการวิจัยทำให้ได้ขอบเขตบนและขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัม 1-นอร์ม และ ∞ -นอร์มของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล ดังทฤษฎีบท 3.1 และ 3.3 ตามลำดับ และผู้วิจัยได้ขอบเขตบนและขอบเขตล่างของนอร์มสเปกตรัมของเมทริกซ์เซอร์คูแลนท์เชิงเรขาคณิตสมมาตรที่มีสมาชิกเป็นฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล ดังทฤษฎีบท 3.5 และ 3.7 ตามลำดับ

5. References

- [1] Baijuan S., 2019, On the Norms of r-Hankel and r-Toeplitz Matrices, *Mathematical Problems in Engineering*, 1, 1-4, doi: 10.1155/2019/6729701.
- [2] Baijuan S., 2021, On the Norms of RFM-LR-Circulant Matrices with the Exponential and Trigonometric Functions, *J. Math.*, doi:10.1155/2021/2079104.
- [3] Baijuan S., 2021, On the spectral norms of some circulant matrices with the trigonometric functions, *J. Inequal. Appl.*, 225.
- [4] Horn, R. A., & Johnson, C. R. (1991). *Topics in Matrix Analysis*. Cambridge University Press, Cambridge.
- [5] Kizilates, C., Tuglu, N., 2016, On the bounds for the spectral norms of geometric circulant matrices, *J. Inequal. Appl.*, 312, doi:10.1186/s13660-016-1255-1.
- [6] Kizilates, C., Tuglu, N., 2018, On the Norms of Geometric and Symmetric Geometric Circulant Matrices with the Tribonacci Number, *J. Sci.*, 31(2), 555-567.